

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/294/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211214785
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Moravčíková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211214785.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Novodvorská 994, Praha 4, IČO : 25117483, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Údernícka 5, Bratislava proti odporcovi: R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., v konaní zastúpenému opatrovníčkou Y. T., bytom L. L. M. XXX, E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 4.788,95 € s prísl. o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8C/213/2011-84 zo dňa 29. marca 2012 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti uloženej povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 2.624,95 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne od 27.1.2011 do zaplatenia a úroky z omeškania v sume 431,23 eur r u š í a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 2.624,95 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne od 27.1.2011 do zaplatenia a úroky z omeškania v sume 431,23 eur v mesačných splátkach po 100 eur a vo zvyšku návrh zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa Beneficial Finance, a.s. a odporca dňa 17.01.2008 uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 497 a nasl. Obchod. zák. a zák. o spotrebiteľských úveroch na poskytnutie úveru vo výške 150.000,-Sk (4.979,09 eur) s tým, že tento bude odporcom splácaný v mesačných splátkach po 4.170,-Sk (138,42 eur) po dobu 60 mesiacov. Zo zmluvy zistil, že neobsahuje adresu predajcu, kde môže spotrebiteľ podať reklamáciu alebo sťažnosť a neobsahuje údaj o konečnej splatnosti, termíne splatnosti splátok istiny, úrokov a poplatkov. Zo zmluvy vyplýva, že odporca ako spotrebiteľ sa na jej prípravu nepodieľal a ani by nemohol docieľiť zmenu vopred pripravených obchodných podmienok. Poukázal na ust. § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a uzavrel, že vo veci ide o spotrebiteľský úver. Z tohto spolu s okolnosťou, že ide o vzťah veriteľa - dodávateľa a spotrebiteľa je potom nutné vyvodil záver, že ide o vzťah podliehajúci režimu nielen zákonnej úprave podľa ust. Obč. zák. ale najmä zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Na základe uvedeného vyplýva, že takáto zmluva musí spĺňať zákonom dané podmienky uvedené v ust. § 4/ ods. 1 a 2/ zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Absencia niektorých mala za následok to, že úver považoval súd prvého stupňa za bezúročný a bez poplatkov, teda bez akéhokoľvek navýšenia, len v hodnote poskytnutej služby, teda výšky spotrebiteľského úveru. Uzavrel, že zmluva je platná, ale len v časti samotného spotrebiteľského úveru, lebo právny predchodca navrhovateľa spotrebiteľský úver odporcovi poskytol a odporca úver čerpal. Na základe toho má navrhovateľ právo požadovať zo zmluvy len skutočnú výšku úveru, ktorú vyplatil odporcovi. Odporca zaplatil navrhovateľovi sumu spolu 2.354,14 eur a na úvere teda dlhuje 2.624,95 eur. Keďže odporca sa s plnením sumy 2.624,95 eur dostal do omeškania, priznal súd prvého stupňa navrhovateľovi aj zákonný úrok z omeškania. Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu v sume 641,11 eur posúdil ako dojednanie absolútne neplatné. Ako dôvodné uznal

úroky z omeškania vyčíslené v sume 431,23 eur, keďže navrhovateľ mal právo požadovať vyčíslené úroky z omeškania len z priznanej sumy a nedôvodne uplatnenú sumu 147,19 eur ako vyčíslené úroky z omeškania zamietol. Navrhovateľ žiadal od odporcu sumu 4.788,95 € (3.681,23 € ako dlžnú sumu úveru + úroky 466,61 € + zmluvnú pokutu 641,11 €) a okrem toho aj sumu 578,42 € ako vyčíslené úroky z omeškania, spolu 5.367,37 eur, pričom súd prvého stupňa návrhu vyhovel v časti zaplataenia časti istiny úveru v sume 2.624,95 € spolu s úrokom z omeškania 9,00 % ročne od 27.01.2011 do zaplataenia a vo zvyšku ho zamietol (t.j. časť istiny úveru 1.056,28 eur, vyčíslené úroky z omeškania 147,19 eur, úroky vo výške 466,61 eur, zmluvnú pokutu vo výške 641,11 eur, úroky z omeškania 9,00 % ročne zo sumy 1.697,39 eur od 27.01.2011 do zaplataenia).

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa včas podal odvolanie vedľajší účastník. Poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku v ust. § 52 a nasl. upravujúcu ochranu spotrebiteľa a na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Vyjadril názor, že v danej veci ide o spotrebiteľský právny vzťah, ktorý je vždy občianskoprávnym vzťahom a vzniesol námietku premlčania. Keďže právny predchodca navrhovateľa od zmluvy dňa 10.07.2009 odstúpil, čím sa zmluva od počiatku zrušila, môže navrhovateľ požadovať len bezdôvodné obohatenie, ktoré sa premlčuje v dvojročnej premlčacej lehote. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že návrh aj vo zvyšku zamietne.

K odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že vedľajší účastník po vyhlásení rozsudku do konania nemohol vstúpiť a nemohol účinne podať odvolanie. Odvolanie má právo podať len vedľajší účastník, ak zo zákona vyplýva spôsob vyrovnania vzťahu medzi vedľajším účastníkom a hlavným účastníkom a jeho lehota na podanie odvolania je limitovaná uplynutím lehoty hlavného účastníka. K vzniesenej námietke premlčania uviedol, že k takému úkonu nie je rovnako oprávnený a pokiaľ by malo byť premlčanie posudzované, premlčacia doba je trojročná a právo navrhovateľa tak je zachované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 OSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1 a 2 OSP) v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; alebo ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Odňatie možnosti konať pred súdom je relevantné vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania, a tiež pri rozhodovaní.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací súd sa zaoberal oprávnením vedľajšieho účastníka vstúpiť dokonania vedeného pred súdom prvého stupňa a podať odvolanie, t.j. či konal ako osoba oprávnená a či podal odvolanie včas.

Vo veci samej bolo rozhodnuté rozsudkom vyhláseným dňa 29.03.2012 a oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania zo dňa 17.04.2012 bolo konajúcemu súdu doručené dňa 24.04.2012. Vedľajší účastník vstúpil do konania v čase, kedy ešte rozhodnutie nebolo právoplatné (odporcovi plynula lehota na podanie odvolania, keďže rozsudok bol opatrovníčke odporcu doručený dňa 16.04.2012). Na žiadosť vedľajšieho účastníka mu bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa doručené dňa 14.06.2012, pričom odvolanie podal dňa 21.06.2012.

V zmysle ustanovenia § 93 ods. 4 veta prvá OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Vedľajší účastník má v rozsahu legitímácie účastníka tiež právo podať odvolanie alebo dovolanie, a to buď vedľa účastníka, ktorého podporuje, alebo sám. Pokiaľ sa jeho úkony dostanú do rozporu s úkonmi účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. V prípadoch, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže vedľajší účastník bez ďalšieho (t.j. bez ohľadu

na postoj účastníka, na strane ktorého vystupuje) podať odvolanie (§ 201 veta druhá OSP).

Podľa § 201 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Zmyslom ustanovenia § 201 veta druhá OSP je zaručiť vedľajšiemu účastníkovi procesné právo podať odvolanie bez ohľadu na postoj účastníka na strane, ktorého vystupuje, teda aj proti jeho vôli, ak ide o prípad, kedy z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Popri ust. § 201 veta druhá OSP je súčasťou tohto procesného predpisu aj § 93 ods. 4 OSP, v zmysle ktorého vedľajší účastník má v rozsahu legitímácie účastníka tiež právo podať odvolanie alebo dovolanie, a to buď vedľa účastníka, ktorého podporuje, alebo sám, a len pokiaľ sa jeho úkony dostanú do rozporu (zistenie tejto skutočnosti je povinnosťou konajúceho súdu) s úkonmi účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. februára 2013 sp. zn. 6 Cdo 272/2012).

S poukazom na uvedené a na ust. § 93 ods. 2 OSP, podľa ktorého ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (v tomto prípade spotrebiteľa), uzavrel odvolací súd, že vedľajší účastník, ktorý účinne do konania vstúpil v záujme ochrany práv spotrebiteľa, bol oprávnený podať vo veci aj odvolanie.

Podľa ust. § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností

Z ustálenej judikatúry vyplýva záver, že ak podá odvolanie len vedľajší účastník, musí s takýmto úkonom súhlasiť hlavný účastník. V prípade, že hlavný účastník odmietne dať súhlas k podaniu odvolania (či dovolania) vedľajšieho účastníka, považuje sa úkon vedľajšieho účastníka za neúčinný. Tento záver však nie je absolútnym, pretože súd má vždy oprávnenie skúmať, či aj napriek vyslovenému nesúhlasu, nie je odvolanie podané v prospech hlavného účastníka. Nasvedčuje tomu dikcia § 93 ods. 4 veta tretia OSP („posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností“), z ktorej možno dovodiť to, že súd posudzuje úkon vedľajšieho účastníka so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Môže sa totiž stať, že takýto úkon bude hlavnému účastníkovi na prospech (i keď s ním nesúhlasí), v takom prípade bude súd na realizovaný úkon prihliadať, tak ako v prejednávanej veci uzavrel aj odvolací súd.

Zo spisu vyplýva, že vedľajší účastník v zmysle § 204 ods. 1, vety prvej OSP podal včas odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Obsah odvolania svedčí o tom, že riadny opravný prostriedok bol podaný v prospech odporcu a tento sa odvolania vopred nevzdal. Odvolací súd sa stotožňuje so

záverom formulovaným v uznesení Najvyššieho súdu SR z 26. marca 2013 sp. zn. 7 Cdo 84/2012, podľa ktorého právo vedľajšieho účastníka podať odvolanie v zmysle § 201, veta druhá OSP nie je limitované odvolacou lehotou, ktorá patrí hlavnému účastníkovi. Vedľajšiemu účastníkovi začína plynúť celá odvolacia lehota v zmysle § 204 ods. 1 OSP po doručení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou a ďalej sa zaoberal odvolacími námietkami a účinnosťou vznesenej námietky premlčania.

Čo sa týka námietky navrhovateľa, že vedľajší účastník nemôže vzniesť námietku premlčania, takýto právny názor je už judikatúrou prekonaný a aj z ostatnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov musí byť navrhovateľovi táto skutočnosť známa.

Podstatným v prejednávanej veci je, či možno vzniesť takúto námietku v odvolacom konaní. V zásade platí, že takúto námietku je potrebné uplatniť už v prvom stupni konania, len výnimočne ju možno uplatniť v štádiu preskúmania prvostupňového rozhodnutia, a to s prihliadnutím na princípy neúplnej apelácie. Pri tejto úvahe je dôležitou okolnosťou pri posudzovaní námietky odvolacím súdom (t.j. námietky vznesenej po rozhodnutí súdu prvého stupňa a pred rozhodnutím odvolacieho súdu) to, či záver o premlčaní uplatneného nároku vyplýva zo skutočností, ktoré boli zistené v konaní pred súdom prvého stupňa, prípadne zo zistenia uskutočneného na základe dôkazov navrhnutých pred súdom prvého stupňa. Námietku premlčania uplatnenú až v odvolacom konaní nemožno považovať za novú skutočnosť, keďže nemá charakter skutkového tvrdenia, ale ide o námietku, ktorá má hmotno-právne dôsledky prejavujúce sa v tom, že pokiaľ bola vznesená dôvodne, došlo k zániku nároku, t.j. subjektívne právo prestalo byť vznesením námietky premlčania vynúiteľné (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27.5.2008 sp. zn. 32 Cdo 4291/2007 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30.11.2005 sp. zn. 33 Odo 631/2004).

Vzhľadom na osobitnú povahu vznesenej námietky, kedy je zjavné, že túto vznesla oprávnená osoba pri prvom úkone, kedy tak mohla učiniť, bolo by v rozpore s právom na spravodlivý proces, keby sa ňou súd nezaoberal. Pre účinné závery o tom, či je nárok premlčaný je však potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, zistiť, či sa k tejto námietke pripája samotný dlžník a či bola účinne vznesená, ktorým momentom začala premlčacia doba plynúť, v akej dĺžke, pričom toto všetko súd otázky, ku ktorým musí mať právo vyjadriť sa v riadnom konaní každý z účastníkov. Keďže pre zváženie premlčania je potrebné v konaní zistiť, ktorý právny režim je pre jeho aplikáciu potrebné použiť a ktorým momentom je prípadné premlčanie a jeho počiatok ustáliť, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, a to aj z dôvodu procesnej účelnosti a zachovania práva na dvojstrannosť konania všetkým stranám.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) a f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po vrátení veci súd prvého stupňa vedený naznačenými úvahami odvolacieho súdu po vykonaní dokazovania súvisiaceho so vznesenou námietkou premlčania rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.